

KENNEL OPHELIA ´S

*-HYMYÄ KEHIIN
JA ILOA ELÄMÄÄN!*

Koirat ovat aina olleet lähellä Erja Syrjäpalon sydäntä; hän on kasvatanut jo 17 vuotta australianterrierejä, työskennellyt pitkään eläinkaupassa sekä ehtinyt myös ihmettelmään koiramaailmaa pari vuotta ”mapakon” takanakin Yhdysvalloissa. Hän remontoi parhaillaan avopuolisonsa Riston kanssa 50-luvulla rakennettua omakotitaloa, vierailijoista ilmoittaa puolen tusinan terhakkaan terrierin lauma. Karvaisen ”vartiointiliikkeen” muodostavat Heta, Pipsa ja Kerttu aussit sekä skotlantinterrieri Alma. Koiralauman hännänhuippuna viipottavat myös Kerttu-aussin kaksi reipasta tyttöpentua. Erjan aikuiset pojat asuvat jo ”omilaan” Hämeenlinnan kaupungissa tyttöystävään.

Huolimatta isänsä estelyistä Erja hankki aikoinaan ensimmäisen koiransa valkoisen länsiylämaanterrierin Carlien. Koira tuli – näki ja voitti vallaten itselleen paikan perheen pään sydämessä niin perusteellisesti että entisen vastarannan kiisken täytyi myöhemmin omia Carlie omaksi koirakseen! -Vuonna -85 ostin ex-mieheni Jukan kanssa irlanninsusikoiran, joka oli myös hurmaava karvatassu. Tahdoin kuitenkin vähemmän tilaa vievän koiran, joten kattilakuntaamme liittyi ihana pieni aussinarttu Sassatown Ophelia, joka menestyi komeasti myös näyttelyissä. Kolme vuotta myöhemmin saimme Jukan kanssa kennelnimen Ophelia´s.

-Tällä hetkellä en kasvata muita rotuja kuin ausseja. Skotlantinterrierit ovat ihastuttavia, mutta totaalisen eri luonteisia koiria kuin aussit, aika näyttää aloitanko myös niiden kasvattamisen. Koiramme viettävät nor-

maalia perhe-elämää vuoteessamme nukkuen (ikävä kyllä) ja omaa sekä koirieni kuntoa hoidan pitkällä metsälenkeillä.

Ihanneaussi on rohkea olematta riitaisa

Erjan mielestä tärkeimmät seikat hyvässä jalostuskoirassa ovat hyvä luonne sekä terve rakenne. Aussista tulee löytyä ”potkua”, mutta kyseessä ei saa kumminkaan olla korttelin pahin riitapukarikaan! Yleensä ottaen aussien luonteet ovatkin hyviä. Aina löytyy jokusia arkoja tai aggressiivisia koiria, mutta näinhän tilanne on joka rodussa. Luonnetta arvioidessa pitää ottaa huomioon niin koiran kotikasvatus kuin jalostuskin. -Olen käyttänyt kerran yhtä hermostunutta narttua jalostukseen, ja se sai olla kyllä ensimmäinen ja viimeinen kerta! Pennut tuntuivat ”imevän” äidinmaidosta myös emon epävarman käytöksen mallin. Minulle suunnattoman rakas Lille Regina Mr Swing King oli esimerkki erinomaisesta terrieriluonteesta. Swing King oli ”rento jätkä” joka ei hätkähtänyt tapahtuipa ympäristössä mitä tahansa.

FINMVA Lille Regina Mr. Swing King

Rauhallisuutensa lisäksi uros jumaloi yli kaiken pentuja

Ehkäisystä huolimatta joskus sairauksia puhkeaa

-Yritän luonnollisesti etsiä nartuilleni niitä täydentävän uroksen, jossa ei ole samoja virheitä. Luonne, liikkeet sekä tapa, jolla koira ”kantaa” itsensä ovat ehdottoman tärkeitä asioita. Jos koiralla on ennestään jälkeläisiä valintakriteereihini kuuluu lisäksi minkäläistä jälkeä koira on jättänyt. Terve rakenteisuuden ja terveyspuheen lisäksi koiralla täytyy olla kunnossa olevat silmä- ja polvitarkastuslausunnot. En tunne yhtään kasvattajaa, joka haluaisi tieteen tahtoen kasvattaa sairaita koiria tai tekisi yhdistelmiä, joista tietäisi niitä syntyvän. Terveys on kaiken A ja O! Aussit ovat kuitenkin terve rotu moniin muihin verrattuna, kiitokset jalostustoimikunnalle joka tekee tahollaan asian eteen hyvää työtä!

-Sairaudet ovat aina ikäviä ja sellaisen puhkeamista ei toivo kenellekään. Tulee silti muistaa että sairauksilta ei voi täysin välttyä vaikka kuinka tarkistuttaisi koiransa ja huomioisi

sukutauluissa olevat koirat ja niiden tiedossa olevat sairaudet. Kasvateiltani on löytynyt muutamalta sokeritauti ja yhdeltä epilepsia, lisäksi on ollut joitakin löysiä polvia ja purentavikoja. Näistä tapauksista olen ilmoittanut myös jalostustoimikunnalle. Olen säästynyt Legg-Perthekseltä vielä omien kasvattieni kanssa, mutta tiedän että varmasti jossain vaiheessa sellainenkin tulee vastaa. Täytynee koputtaa puuta! Kerron pennunostajille aina rodussamme esiintyvistä perinnöllisistä sairauksista sekä annan mukaan pennun hoito-opiaan.

Kannan suppeus aussikasvatuksen haaste

- Olisi ihanteellista jos pystyisi pitämään useampaa eri narttulinjaa, mutta vain harvalla kasvattajalla on mahdollisuus sellaiseen. Tietenkin jalostukseen valittavien koirien sukutaulu on erittäin merkityksellinen, "uutta verta" pitäisi saada mahdollisimman paljon. Niinpä olenkin tuonut neljä koiraa Tanskasta, kaksi Yhdysvalloista sekä yhden Ruotsista. Tosin vaikka kuinka kovasti hakisi "uutta verta" kasvatustyöhönsä samoja koiria tulee väkisinikin sukutauluissa vastaan, koska australianterrierien kanta on maailmanlaajuisestikin niin pieni! Narttuni Crestwood's Hole in One on aika tiukasti linjasiittoinen koira ja on jättänyt itseensä verraten todella hyvää jälkeä. "Loni" onkin ollut kasvatustyössäni tärkeä koira, mistä lähetänkin kiitokset kasvattaja Margaret Reignierille (kennel Crestwood).

Ch Crestwood's Crackerjack on

ollut yksi USAn tärkeimpiä jalostusuroksia. Sillä onkin paljon tasokkaita jälkeläisiä, joihin se on periyttänyt vahvasti itseään (yli 50 valiota). Crackerjack on samasta yhdistelmästä kuin (Ch Taralee Fakir - Ch Crestwood's Charisma) kuin Tanskassa vaikuttanut Ch Crestwood's Barney. Crackerjack löytyy myös Erjan molempien jenkkituontien (blue & tan narttu Crestwood's Hole in One ja punainen uros Besteba's Red Ramkota) takaa, mikä oli aikoinaan koirien merkittävä valintaperuste. Erja sanoo olleensakin nähin koiriin todella tyytyväinen.

-Tanskan tuontini Lille Regina Mr Swing King oli periyttäjäni omaa luokkaansa. Olen kokeillut kerran sisäsiitosta astuttamalla Lille Regina Mr Swing Kingin ja hänen tyttärensä keskenään. Tuloksena oli hyvin liikuvia ja tyypikkäitä koiria, mutta pentueeseen syntyi myös jokunen löysäkorvainen pentu sekä muutama kivesvikainen. Lille Regina True Charmasta emme ikinä saaneet jälkeläisiä liian pienen kohdun takia, yksi tuonneistani oli purentavikainen ja yksi nuori narttu jäi auton alle vuoden ikäisenä, Erja kertoo.

Vanhan ajan aussit kunniaan

-Hyviä vanhan mallisia ausseja ei enää juurikaan näe, ei ainakaan palkintosijoilla! Kohtuuttoman pitkät kaulat, liioitellut lanneosat sekä kulmaukset häiritsevät. Koirien etuosat ovat usein huonot, tosin sehän on tiedossa jo aloittelevallakin kasvattajalla.

Olen myös aina ollut sitä mieltä, että koiraa arvioidessa turkin laadun tulisi olla väriä tärkeämpi. Mieluummin karkea turkki vaikka se olisi huonomman värinenkin. Joissakin koirissa niiden kapeus karsastaa silmää, ja samoin jään usein kaipaamaan kunnan "köliä" etuosaan sekä kaarevuutta rintakehään! Suomessa on kumminkin erittäin tasokkaat aussit kuten olemme kuulleet monelta tuomarilta. Koiramme pärjäisivät hyvin rodun kotimaassakin saati sitten muualla.

Koiraharrastaja on elinikäinen oppija

-Hyvä pennunostaja on ollut viiteliäs ja ottanut rodusta selvää. Kelpo ostaja kysyy paljon, käy katsomassa pentuja ja on aktiivinen. Pennunostajille tapaamisaikaa on aina sanoa, että ei ole olemassa tyhmiä kysymyksiä vain tyhmiä vastauksia! Valitessani itseleni pentua kiinnitän huomiota siihen mitä se "kantaa" itseään, kuinka se liikkuu ja millainen se on luonteeltaan, sen jälkeen katson sen rakenteen ja yksityiskohdat. Aloittelevaa kasvattajaa puolestaan neuvon ottamaan reilusti yhteyttä kauan kasvataneisiin ja keskustelemaan heidän kanssaan. Ikinä ei ole täysin oppinut, aina oppii uutta. Vaikka olen ollut mukana aussikuvioissa 17 vuotta, niin siltikin yllätyksiä tulee aina eteen!

"Arkiston" aarteita

-Ensimmäiset valioni Ophelia's Swing to Top sekä Ophelia's Little Gremlin olivat upeita. Samasta pentueesta oleva Ophelia's Little Regina

FIN MVA Sassatonn Ophelia

FIN MVA Ophelia's Swing to Top

jäi yhtä serittiä vaille valionarvoa, mikä oli sääli, koska kyseinen narttu oli todella nätti. Tähtihetkiäni olivat ehdottomasti Lille Regina Mr Swing Kingin Bis3-sijoitus Jyväskylän kansainvälisessä koiranäyttelyssä sekä Bis1 Kausalan näyttelyssä. Muita hienoja hetkiä olivat "Swinkun" sekä Unita's Firedollin USAn valionarvo sekä Firedollin sikäläisen erikoisnäyttelyn VSP. Nykyisin kilpailu näyttelyissä on niin kovaa, ja hyviä koiria niin paljon, että olen todella tyytyväinen sertteihin ja Paras narttu -sijoituksiin. Odotan paljon tällä hetkellä Ophelia's Miss Lovedayltä sekä kotona kasvavista Ophelia's True Blue Momentilta ja True Blue Melodyltä.

Hymyhuulet huomataan

Koiraharrastuksessa parasta on tutustuminen uusiin mielenkiintoisiin ihmisiin enkä voi kuvitella millaista elämä olisi ilman ruokapöydän vieressä odottavia aussikerjäläisiä, Erja Syrjäpalo toteaa. -Negatiivista tässä hommassa puolestaan ovat kateus ja liiallinen kilpailuvietti. Pitäisi muistaa onnitella voittajaa, onhan kyseessä meille kaikille rakas harrastus. Liika ryppyotsaisuus pois näyttelykehistä, niin me kaikki viihdymme paljon paremmin! Aussiharrastuksensa alkuaikoihin nähden Erjan mielestä koiraurheilu onkin muuttunut paljon kilpailuhenkiseksi samoin koirien trimmaustyylit on muuttunut todella huomattavasti.

Amerikassa koiraurheilu pitkälti bisnestä

Erja kertoo viettäneensä pari vuotta Yhdysvalloissa 90-luvulla, jossa hänellä oli oiva tilaisuus tutustua paikalliseen koirakulttuuriin. -USAssa kaikki on suurta, koiria esittävät näyttelyissä yleensä ammattihandlerit, joilla on autot täynnä esitettäviä koiria. Pitkät välimatkat tekevätkin tavalliselle koiranomistajalle näyttelyihin osallistumisen liki mahdottomaksi, niinpä ammattiesittäjät kiertävät ympäri maata asuntoautoillaan apulaisineen ja osallistuvat näyttelyihin joita pidetään myös keskellä viikkoa. Koirissa olevien vikojen korjaaminen oli myös arkipäivää. Valkoisia länsiylämaanterrierejä saatettiin valkaista sekä koirien hännänkiinnityksiä että virhellisiä purentoja parannettiin leikkauksilla. Onneksi en kuullut mitään ausseja koskevista korjailuista. Meidän näkökulmastamme hämmästyttävältä seikalta tuntuu myös amerikkalaisten kasvattajien käyttämä näyttelykoiran palautusoikeus. Show quality -pennun ostajalla on vuoden palautusoikeus, jos pentu ei jollain tavoin miellytä ostajaa. Pet quality -pennut on tarkoitettu kotikoiriksi, jotka ostajat yleensä sitoutuvat sterilisoimaan.

-Syksyiset ja talviset terveiset kaikille aussikerholaisille: nauttikaa koiristanne, ja pitäkää hauskaa näyttelyissä. Hymyilkää enemmän, ei tämä ole niin totista torvensoittoa! Suurkiitokset myös upeasta Aussi-lehdestä niille, jotka jaksavat häärätä sen parissa vuosi toisensa jälkeen!

FIN, S, EST MVA Ophelia's Jack of Hearts

Ophelia's Silver Dollar

Teksti: Minna Karjalainen,
Kuvat: Erja Syrjäpalon arkisto
Lähteet: Erja Syrjäpalon haastattelu
Terrilife 3/95

FIN MVA Ophelia's Beetle Bailey

Ophelia's Irish Cream